

**Övningar att göra
tillsammans med
din klass ute!**

Sammanställda av
Naturskolorna i
Uppland

NOVEMBER

ENTITSLEKEN

FRÅN BOKEN MILJÖMOSAİK – HÅLL SVERIGE RENT

NI BEHÖVER:

en skog, cirka 1dl solrosfrön och något att lägga solrosfröna på.

SÅ HÄR GÖR NI:

Berätta för eleverna om entitorerna som gömmer frön för att klara vintern och om talgoxarna som gärna tar entitorernas frön. Berätta också om sparvhöken som tar både entitor och talgoxar. I en normalstor klass utser ni 4 elever som får vara talgoxar, en får vara sparvhök och resten entitor. Lägg solrosfröna i en hög.

Nu får entitorerna ta 2 frön åt gången, flyga iväg och gömma dem någonstans, komma tillbaka och ta två frön till osv. Talgoxarna spionerar på entitorerna. Om de ser var entitan lagt sina frön får de ta dem. Samtidigt ska småfågeln akta sig för sparvhöken. Om någon fågel blir kullad av sparvhöken får den följa med till sparvhökens bo, räkna till 100 och sedan vara med i leken igen. Denna första del av leken pågår tills du som lärare ger signal till samling. Den andra delen av leken går ut på att entitorerna ska hitta och hämta sina gömda frön. Talgoxarna och sparvhöken fortsätter som förut.

Samla sedan alla elever. Hur många frön har de lyckats hitta? Hur tror de att de kommer att klara vintern? Låt eleverna berätta hur det kändes att vara en liten fågel.

Lite bakgrundsfakta

Frön är en mycket energirik föda för entitorerna som de behöver för att klara kalla vinternätter. De entitorer som inte hittar tillräckligt många kommer under kalla vinternätter att försvagas och frysa ihjäl. Ju kallare det är ju mer energi behöver fåglarna. Andelen småfåglar som överlever vintern varierar år från år beroende på hur kall och lång vintern är samt hur lätt det är för dem att hitta föda. I genomsnitt överlever bara hälften av alla småfåglar vintern i länder på samma breddgrad som Sverige.

Under hösten kan en entita hamstra ca 50 000 frön. Av dem försvinner ca 5 % för att talgoxar eller andra entitorer tar dem. Mellan september och december gömmer en entita i genomsnitt ett frö varannan minut under dygnets ljusa timmar. Entitorerna är sedan väldigt duktiga på att hitta tillbaka till sina frön. Under vintern kan de hamstrade fröna stå för mellan 25 % och 75 % av en entitas energibehov.